

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački
i veliki kancelar Hrvatskoga katoličkog sveučilišta
Pozdravni govor na proslavi Dana Hrvatskoga katoličkog sveučilišta
Zagreb, 30. svibnja 2014. godine.

Draga subraćo u biskupskoj službi,
veleučeni gospodine rektore Hrvatskoga katoličkog sveučilišta,
cijenjeni uzvanici, braćo i sestre, dame i gospodo!

1. Radosna vas srca pozdravljam u ovoj svečanoj prigodi proslave Dana Hrvatskoga katoličkog sveučilišta. Raduje nas vaša nazočnost na ovom akademskom činu te vas sve ponaosob pozdravljam, a tebi, veleučeni Rektore, zatim prorektorima, studentima, djelatnicima i cijeloj sveučilišnoj zajednici rado čestitam Dan Hrvatskoga katoličkog sveučilišta.

In questo momento privilegiato sono lieto di porgere il mio fraterno saluto a Sua Eminenza Reverendissima, il Signor Cardinale Zenon Grocholewski, Prefetto della Congregazione per l'Educazione Cattolica. Eminenza, profitto di questa felice occasione per ringraziarLa ancora una volta per averci sempre appoggiato e sostenuto nella realizzazione dell'Università Cattolica Croata. Siamo lieti di averLa quest'oggi in mezzo a noi, di poter condividere con Lei i passi che la nostra Università sta facendo. La nostra Università è una realtà giovane, ma sta crescendo e sempre speriamo che possa essere un punto significativo e di riferimento per la formazione dei giovani nella società croata.

Siamo quindi onorati, Eminenza Reverendissima, della Sua presenza tra noi e rimaniamo sempre grati di ogni Suo consiglio e suggerimento.

2. U svojoj apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudimu* (*Radost evanđelja*) papa Franjo na dva mjesta spominje sveučilište. Prvi put to čini u drugome dijelu Pobudnice koji je naslovio: *U krizi zajedničkoga zauzimanja*, stavljajući važnost škola i sveučilišta unutar izazovâ današnjega svijeta, osobito kulturoloških, to jest onih koji se odnose na vjerske slobode, na suodnos među kulturama i njihovim korijenima, na širenje fundamentalizama, na individualistički pristup društvenim problemima, na odbacivanje transcendencije, što dovodi do površnosti u moralnome rasuđivanju.

Papa naglašava nosive vrijednosti, ali ujedno postavlja i pitanje svima nama koji smo članovi Crkve. On piše: »Usprkos čitavoj sekularističkoj struji koja preplavljuje društva, u mnogim se zemljama – i tamo gdje su kršćani manjina – Katoličku Crkvu u javnosti drži vjerodostojnom institucijom i ona uživa povjerenje na polju solidarnosti i brige za one koji greaju u najvećoj neimaštini. U mnogim prigodama ona je služila kao posrednica koja je potpomogla traženje rješenja za probleme vezane uz mir, slogu, okoliš, obranu života, ljudska i građanska prava i tako redom. A kako je samo velik doprinos koji daju katoličke škole i sveučilišta u čitavom svijetu! I to vrlo pozitivno. No, kada pokrećemo druga pitanja koja su manje prihvaćena u javnome mnijenju, teško nam je ljudima pokazati da to činimo iz vjernosti istim uvjerenjima o dostojanstvu ljudske osobe i općeg dobra« (*RE* 65).

Dalje u tekstu Papa na dva mjesta (usp. *RE* 134; 242-243) govori o susretu vjere, razuma i znanosti, napominjući da su sveučilišta povlaštena mjesta za evangelizaciju koja pazi na interdisciplinarnost i integriranost. Nadovezujući se na misli svetoga pape Ivana Pavla II., sadašnji Papa piše da Crkva predlaže put »koji poziva na sintezu između odgovornog korištenja metodologija vlastitih empirijskim znanostima i ostalih znanja kao što su: filozofija, teologija, te sama vjera, koja uzdiže ljudsko biće sve do otajstva koje nadilazi prirodu i ljudsku inteligenciju. Vjera se ne boji razuma; naprotiv, traži ga i ima povjerenja u nj, jer 'i svjetlo razuma i svjetlo vjere dolaze od Boga' (Toma Akvinski, *Summa contra Gentiles*, I, VII) i ne mogu biti međusobno proturječni. [...] No, u nekim prigodama, neki znanstvenici u iznošenju tvrdnji i zaključaka prekoračuju granice svojega znanstvenog djelokruga. U tom slučaju nije problem u razumu, već u određenoj ideologiji, koja staje na put autentičnom, ozbiljnom i plodonosnom dijalogu« (*RE* 242-243). Tako papa Franjo u svojoj Pobudnici.

3. Dragi sveučilištarci, raduje me kada vidim da ovo naše Sveučilište raste u vrijednostima i u zalaganju na koje nas poziva Krist svojom Radosnom viješću i na koje nas neumorno potiče Papa. Raduje me vaša uključenost u raznim inicijativama Crkve, ali i maštovitost glede uključivanja u život hrvatskoga društva.

Čuvajte u svome sveučilišnom životu duh zajedništva i suradnje, duh otvorenosti i zahvalnosti, da biste bili znak novosti i pogled nade, tako potrebne našem društvu, našoj Hrvatskoj, našoj Europi i svijetu. Sveučilište je predivan prostor u kojem se čuva otvorenost, kojemu je strano sužavanje spoznaja, zatvaranje u ideologije, bježanje od pitanja što ih donosi život.

Poteškoće u životu sveučilištâ nastaju upravo onda kada se njihovo djelovanje pokušava podvrgnuti onim ciljevima koji ne rastu iz duhovnih vrijednosti. Svaki takav pokušaj završava u nastojanju ograničavanja slobode i istine. Ako se pak to događa, tada je u društvu moguće širenje nepoštenja, sukoba, manipulacije i ideologije. Sveučilište – osobito polazeći iz kršćanskoga nadahnuća – radosno živi svaku novu spoznaju i otvaranje obzorja znanja, ali jednako tako živi od poniznosti prepoznavanja vlastitih granica i od ljepote života koji se živi kao dar za drugog čovjeka. Ne može se govoriti o rastu i napretku društva, ako se želi drugoga poniziti, obescijeniti ili vladati nad slobodom savjesti.

Vjerujem da više nitko nema dvojbe o činjenici da su naši današnji problemi na svim područjima povezani s dubljom krizom koju se može nazivati raznim imenima, od krize duha do krize morala. Put povratka za hrvatsko društvo je ponovno otkrivanje duhovnih vrijednosti, pri čemu sveučilišta moraju imati nosivu ulogu, jer obuhvaćaju razna ljudska iskustva, pristupe, metode, vjeroispovijesti, znanosti i umjetnosti.

4. Hrvatsko katoličko sveučilište u tome ima svoju odgovornost, pokazujući proročku snagu koja se ne boji biti kritička, ali nikada bez otvaranja pogleda nade. Proroštvo ima uporište u radosti spomena na prošlost, u odgovornosti za sadašnjost i u pouzdanju u buduće.

Sveobuhvatnost, općenitost, koju sveučilišta nose u svome imenu također sadrži dah proroštva, jer se procesi u suvremenome svijetu odvijaju na dvije razine: na razini pojmova i na razini stvarnosti. Na razini pojmova pokušava se ostaviti dojam zbližavanja i zajedništva, ali se u stvarnosti često događaju isključivanja i sukobljavanja. Primjećujemo da su neki pojmovi ostali ispražnjeni od svoga sadržaja ili je taj sadržaj uvelike okrnjen. Među njima su svakako: dostojanstvo čovjeka, otajstvo života, vrijednost rada, istinska sloboda itd.

Očito je da su novi naraštaji pozvani danas ponovno otkrivati, ne samo nužnost svježine tih vrijednosti, nego i putova do njihove snažnije prisutnosti među ljudima u svim kulturama. Tijekom proteklih godina bilo je puno rasprava, simpozija, strategija o novim izazovima. Uz pojam »krize«, često se veže i pojam »izazov«. I čini se kao da uvijek stojimo pred nečim što se događa nama mimo nas, što nas iznenađuje. Ali, naš je kršćanski poziv biti trajnim izazovom i to iz onoga poziva koji nam je Bog povjerio.

5. Obraćajući se sveučilištarcima u molitvi prve večernje prve nedjelje došašća prošle godine (Bazilika sv. Petra, 30. studenoga 2013.), papa Franjo je posebno pozvao studente na postojanost i hrabrost, te im poručio: »Poznato vam je, dragi mladi sveučilištarci, da se ne može živjeti a da se ne suoči s izazovima. Onaj tko ne primjećuje izazove, tko ne odgovara na njih, taj ne živi. Vaša volja i vaše sposobnosti, sjedinjene sa snagom Duha Svetoga koji boravi u svakome od vas od krštenja, omogućuju vam da ne budete promatrači, nego sudionici suvremenih događanja. Molim vas, ne promatrajte život s balkona! Umiješajte se tamo gdje se nalaze izazovi koji od vas traže pomoć da biste pronosili život, razvoj, borbu za dostojanstvo osoba, borbu protiv siromaštva, borbu za vrijednosti i toliko drugih borbi koje pronalazimo svakoga dana«.

Dugi put, kojim je tijekom povijesti prošla Crkva, ostavio je za sobom jasan trag neprolaznih vrijednosti. Po tim se vrijednostima mora prepoznavati i ovo naše sveučilište. Neka vas Istinsko svjetlo (Lux vera) i dalje nadahnjuje i prati, a svojim zagovorom štite sveti naučitelji Crkve, sveci i blaženici hrvatskoga naroda, a osobito blaženi Alojzije Stepinac, za čije proglašenje svetim molimo i kojemu se iskrena srca radujemo. Čestitam!